

необхідністю перегляду принципів і пріоритетів у сфері управління, посилення державного контролю й регулювання в державному секторі, що повинно здійснюватися в комплексі із заходами щодо посилення стратегічного управління та тих, що спрямовані на активізацію інвестиційно-інноваційної діяльності й удосконалення корпоративного управління.

Література:

1. Про оренду державного та комунального майна : Пояснювальна записка до проекту Закону України. – Режим доступу: [https://www.spfu.gov.ua/userfiles/files/poiasn23\(4\).pdf](https://www.spfu.gov.ua/userfiles/files/poiasn23(4).pdf)
2. Дурицький В. В. Оптимізація механізму надання в оренду державного нерухомого майна. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України, 2015, Випуск 1 (111) – Режим доступу. [http://ird.gov.ua/sep/sep20151\(111\)/sep20151\(111\)_066_DurytskyV.pdf](http://ird.gov.ua/sep/sep20151(111)/sep20151(111)_066_DurytskyV.pdf)
3. Оренда державного майна: хроніка української реформи. – Режим доступу. <https://delo.ua/business/orenda-derzhavnogo-majna-hronika-ukrajinskoji-re-384529/>

УДК 355/359:351.74(477)

ВІЙСЬКОВО-ЦИВІЛЬНІ АДМІНІСТРАЦІЇ У СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ БЕЗПЕКОЮ УКРАЇНИ

*Панельбу О. З., студентка
Національний аерокосмічний університет
ім. М.Є. Жуковського «ХАІ»*

*Ковальчук В. Г., д-р наук з держ.упр.,
в.о. завідувача кафедри економіки та
публічного управління*

Публічне управління – є управлінням з боку суспільства, тобто вироблення та здійснення дій щодо цілеспрямованого свідомого впливу на суспільну систему загалом та на її окремі ланки. Публічне управління, як системно-суспільне явище, є багатогранною діяльністю органів трьох гілок влади й органів місцевого самоврядування (в межах повноважень, делегованих їм за принципом демократичної децентралізації внутрішніх і зовнішніх державних функцій, спрямованих на формування політики, а також вироблення, ухвалення та реалізування форм та механізмів здійснення впливу на всі сфери суспільної життєдіяльності та їх процеси з метою досягнення та підтримання соціоекономічної рівноваги, базуючись на взаємоузгодженні загальнодержавних, регіональних, групових і індивідуальних інтересів [1].

Згідно із змістом ст. 1 Закону України «Про військово-цивільні адміністрації» військово-цивільними адміністраціями є тимчасові державні органи у селах, селищах, містах, районах та областях, які діють у складі роботи Антитерористичного центру при Службі безпеки України й призначені для врегулювання питань дотримання Конституції та законів України з питань забезпечення безпеки й нормалізації життєдіяльності громадян, щодо забезпечення правового порядку, а також участі в протидії диверсійним проявам і терористичним актам, недопущення гуманітарної катастрофи в районі проведення антитерористичної операції [2].

Військово-цивільні адміністрації є юридичними особами публічного права, які наділені законами повноваженнями, в межах яких вони діють цілком самостійно й несуть відповідальність за власну діяльність, згідно із законом [45,с.161]. Військово-цивільні адміністрації є державним органом, що має конкретну самостійність у переліку усіх органів державної влади.

Особливістю правосуб'єктності військово-цивільних адміністрацій є те, що це є досить специфічним органом державної влади із перехресним підпорядкуванням:

- Антитерористичному центру при СБУ з огляду на законодавче закріплення та специфіку виконуваної функції в межах АТО, або Об'єднаному оперативному штабу ЗСУ в межах здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях;

- Кабінету Міністрів України – по вертикалі виконуваних функцій державної адміністрації відповідного району чи області;

- Президенту України – у зв'язку зі створення ним військово-цивільних адміністрацій та призначення їх голів;

- Верховній Раді України – з питань реалізації військово-цивільних відносин [2].

Так, залежно від кола повноважень військово-цивільна адміністрація володіє рядом ознак, зокрема [3]:

- 1) є державним органом;
- 2) має тимчасовий характер;
- 3) утворені в межах сіл, селищних, міських, районів та областей;
- 4) діє у складі Антитерористичного центру при Службі безпеки України;
- 5) має спеціальне призначення в вигляді забезпечення дії Конституції та законів України, убезпечення безпеки і нормалізації життєдіяльності населення, правопорядку, участі у протидії диверсійним проявам і терористичним актам, а також недопущення виникнення гуманітарної катастрофи в межах проведення антитерористичної операції.

Головним завданням військово-цивільних адміністрацій полягає, перш за все, в тому, щоб забезпечити нормалізацію мирного життя населення у перехідний період до повного закінчення військових дій, у створенні умов для проведення законних виборів на місцях до органів управління та формування

органів охорони громадського порядку. Також завданнями військово-громадянських адміністрацій є насамперед: забезпечення безпеки та боротьба зі злочинністю; відновлення та забезпечення роботи систем життєзабезпечення населення; розподіл гуманітарної допомоги; поновлення роботи комунальних служб; забезпечення функціонування систем охорони здоров'я та освіти; забезпечення роботи громадського транспорту; відновлення зруйнованої інфраструктури; поновлення функціонування грошово-кредитних та торгових установ та ін.

Військово-цивільні адміністрації, у разі потреби, утворюються за рішенням Президента України. ВЦА населених пунктів утворюються в одному чи декількох населених пунктах (селах, селищах, містах), в яких сільські, селищні, міські ради та/або їх виконавчі органи не здійснюють покладені на них Конституцією та законами України повноваження, у тому числі внаслідок фактичного саморозпуску або самоусунення від виконання своїх повноважень, або їх фактичного невиконання. Так, ситуація що склалася на Сході України в 2014 році також не змогла обійти стороною питання про необхідність у функціонуванні цивільно-військової адміністрації та указом Президента України на виконання Закону України «Про військово цивільні адміністрації», на території Донецької і Луганської областей утворення обласних, районних і міських ВЦА.

Таким чином військові адміністрації, що є суб'єктами публічної адміністрації, здійснюють повноваження місцевих органів влади й органів місцевого самоврядування, до складу яких входять повноваження у напрямку забезпечення реалізації заходів правового режиму воєнного стану, сфери оборони, забезпечення громадської безпеки й порядку, а також захисту критичної інфраструктури. Військово-цивільні адміністрації мають досить широкі повноваження, у порівнянні із державними адміністраціями чи органами місцевого самоврядування; дане питання зумовлене у необхідності оперативного і швидкого прийняття рішень в умовах дії воєнного стану.

Література:

1. Адміністративно-територіальний устрій України. Шляхи реформування: Монографія / Яцуба В. Г., Яцюк В. А., Матвійшин О. Я., Карпінський Ю. О., 2. Куйбіда В. С, Негода В. А. та ін. К.: Геопринт, 2007.

2. Актуальні проблеми становлення та розвитку місцевого самоврядування в Україні : моног. / В.В. Кравченко, А.О. Янчук, В.О. Антоненко та ін. ; за ред. В.В. Кравченка, М.О. Баймуратова, О.В. Батанова. К. : Атіка, 2007.

3. Тітко Е. В. Цивільно-військові адміністрації як основна форма місцевого самоврядування в зоні конфлікту. Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Юридичні науки. 2017. URL [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_jur_2017_1\(2\)__45](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_jur_2017_1(2)__45).